

CYKELLEG MED GRAMMATIK – CYKELSTAFET

Fag: Dansk, færdselslære

Tidsforbrug: 1-2 lektioner til gennemgang af grammatik (grammatisk oversigt) + 1-2 lektioner til cykelstafet

Materialer: Grammatisk oversigt, kegler, laminerede ordkort/sætningskort, fløjte, papir + blyant/gadekridt til pointregnskab

På klassen arbejdes med den grammatiske oversigt. Her repeteres ordklasser, og definitionerne bearbejdes. Ønsker man sværere regler, kan den grammatiske oversigt for mellemtrinnet bruges. Ordkortene/sætningskortene kan bruges til at træne ordklasserne, inden eleverne skal køre stafetten.

Selve stafetten foregår udendørs, hvor eleverne inddeles i 3-4 hold. Hver elev skal bruge sin cykel. Hvert hold stiller med deres cykler i en række. Der stilles x antal kegler op til hvert hold, som skal fungere som holdets bane.

Forreste person fra hvert hold er klar med sin cykel og lytter efter ord (se variation 1 – 3). Læreren eller en elev er oplæser. Når ordet er læst højt, fløjtes i fløjten som tegn på, at alle må køre af sted. Oplæseren står placeret ved målstregen, så der ikke er tvivl om, hvem der kommer først. Så snart han/hun mener at have identificeret ordets ordklasse, skal han/hun så hurtigt som muligt nå frem til ”målstregen” ved at lave den bevægelse/kørsel, der hører til ordklassen (se skemaet nedenfor).

Der gives point til den, der når målstregen først med den rigtige bevægelse.

Som variation og alt afhængig af faglige kompetencer kan man lege ”Cykelstafet” på flere forskellige måder.

1: Ordkort til cykelstafet (lamineres og klippes ud)

- Der trækkes forskellige blandede ord. Identificér hvilken ordklasse ordet tilhører.

2: Sætninger til cykelstafet (lamineres og klippes ud) (Kun 2. og 3. klasse)

- Eleverne lytter til og identificerer, hvilken ordklasse FØRSTE ORD tilhører.

3: Sætninger til cykelstafet (lamineres og klippes ud) (Kun 2. og 3. klasse)

- Eleverne lytter til og identificerer, hvilken ordklasse SIDSTE ORD tilhører.

NB.: Udskriv gerne ordkort og sætningskort på hver sin farve papir/karton. Så er de nemmere at sortere igen.

Ud fra den grammatiske oversigt kan eleverne/lærerne selv sammensætte en cykelstafet, hvor grammatiske områder, der skal trænes, udvælges, og bevægelser med cyklen beskrives.

Eksempel på cykelstafet: 0. – 1. klasse

ORDKLASSE	BEVÆGELSE
Substantiv/navneord – singularis/ental – t-ord	Kør efter en lige linje
Substantiv/navneord – singularis/ental – n-ord	Kør slalom med begge hænder på styret
Substantiv/navneord – pluralis/flertal	Kør ligeud, men brems helt op ved hver kegle. Begge fødder skal ned på asfalten, inden du igen må køre

Eksempel på cykelstafet: 2. – 3. klasse

ORDKLASSE	BEVÆGELSE
Substantiv/navneord – singularis/ental ubestemt	Kør efter en lige linje
Substantiv/navneord – singularis/ental bestemt	Kør slalom med begge hænder på styret
Substantiv/navneord – pluralis/flertal ubestemt	Kør slalom med én hånd på styret
Substantiv/navneord – pluralis/flertal bestemt	Kør ligeud, men brems helt op ved hver kegle. Begge fødder skal ned på asfalten, inden du igen må køre
ORDKLASSE	BEVÆGELSE
Verber/udsagnsord – præsens/nutid	Kør efter en lige linje
Verber/udsagnsord – præteritum/datid	Kør slalom med begge hænder på styret
Adjektiver/tillægsord – 1. grad	Kør slalom med én hånd på styret
Adjektiver/tillægsord – 2. grad	Kør ligeud, men brems helt op ved hver kegle. Begge fødder skal ned på asfalten, inden du igen må køre
Adjektiver/tillægsord – 3. grad	Hav begge hænder på styret, sæt den ene fod på pedalen og skub dig frem med den anden fod på asfalten

Danskfaglige mål:

Læsning

- Afkodning

Fremstilling

- korrektur

Mål for færdselslære:

Trafikal adfærd

- Sikker på cykel

Forfatter: Anne Hindkjær, Udeskolelærer